

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 20.04.2001
KOM(2001) 215 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

YTK:n tehtävä ja sen toteuttaminen eurooppalaisella tutkimusalueella

KOMISSIION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

YTK:n tehtävä ja sen toteuttaminen eurooppalaisella tutkimusalueella

1 **Tavoitteet**

Tämä asiakirja on vastaus pyyntöön, jonka tutkimusneuvosto esitti 15.–16. marraskuuta 2000 antamassaan Euroopan tutkimus- ja innovointialuetta koskevassa päätöslauselmassa. Neuvosto pyysi komissiota *"toimittamaan neuvostolle mahdollisimman pian Yhteisen tutkimuskeskuksen tehtävää ja sen toteuttamista koskevan tiedonnannon, jotta neuvosto voisi ennen puiteohjelman hyväksymistä aloittaa syvällisen keskustelun hallinnointi- ja johtamismenetelmistä, tutkimustoimien keskittämisestä, tehtävän edellyttämien henkilöresurssien riittävydestä, siitä, miten parannettaisiin yhteyksiä kansallisiin tutkimusinstituutteihin, sekä Yhteisen tutkimuskeskuksen kyvystä vastata käyttäjien, erityisesti komission pääosastojen, ja viranomaisten tarpeisiin."*

Tämän asiakirjan tarkoituksena on kuvata, miten Yhteinen tutkimuskeskuksen (YTK) resursseja voidaan käyttää siten, että se voi entistä paremmin täyttää tehtävänsä muuttuvassa ympäristössä ja tehokkaasti edistää eurooppalaisen tutkimusalueen kehitystä.

Tavoitteina on lujittaa YTK:ta

- kohdistamalla ja keskittämällä sen toimintaa
- lujittamalla ja laajentamalla sen asiakaslähtöisyyttä ja asiakaspohjaa
- lisäämällä strategisella tavalla sen yhteistyötä ulkopuolisten kumppaneiden kanssa ja
- järkeistämällä sen hallintoa.

Näiden tavoitteiden myötä YTK:sta tulee tieteellisesti entistä elinvoimaisempi tutkimuskeskus, joka voi tähdätä huippulaatuun tarjotessaan palveluja päätöksenteon tueksi. Tavoitteita aiotaan toteuttaa asteittain, jotta prosessin aikana voitaisiin ottaa opiksi ja valmistella tietä sille, että hyviksi koetut muutokset vahvistetaan seuraavan puiteohjelman alussa.

2 **YTK:n tehtävä**

"Yhteisen tutkimuskeskuksen tehtävänä on antaa asiakaslähtöistä tieteellistä ja teknistä tukea yhteisön politiikan suunnittelulle, kehittämiselle, toteutukselle ja seurannalle eri aloilla. Euroopan komission yksikkönä YTK toimii yhteisön tieteen ja teknologian viitekeskuksena. Se on lähellä päätöksentekokoneistoa, ja se palvelee jäsenvaltioiden yhteisiä etuja, samalla kun se on riippumaton kaupallisista tai kansallisista eduista.

YTK tekee korkealuokkaista erikoisalojen tutkimusta läheisessä yhteistyössä teollisuuden ja muiden laitosten kanssa sekä tukee päätöksentekijöitä paneutumalla yksittäisten kansalaisten huolenaiheisiin, vähentämällä ihmisen ja ympäristön välistä vastakkainasettelua ja edistämällä kestäväää kehitystä.

YTK pyrkii tehtävässään koordinoimaan jäsenvaltioissa toteutettavia TTK-toimia. Sen työ edellyttää tehokasta verkottumista jäsenvaltioiden julkisten ja yksityisten laitosten kanssa esimerkiksi tutkimusverkkojen, yhteishankkeiden tai henkilöstönvaihdon avulla. [...] Epäsuorat toimet ovat edelleen pääasiallinen tapa kehittää ja testata uusia ideoita, mutta YTK:n tehtävä on auttaa ideoiden soveltamisessa päätöksentekijöiden avuksi."¹

Neuvosto vahvisti YTK:n tehtävänasetuksen päätöksissä, jotka se teki viidenteen puiteohjelmaan kuuluvista YTK:n erityisohjelmista, ja Euroopan parlamentti hyväksyi sen näistä ohjelmista antamissaan lausunnoissa. Unionin politiikalle tarjottava tieteellinen ja teknologinen tuki on ollut keskeinen osa YTK:n tehtävää sen perustamisesta lähtien, mutta tätä ei ole nimenomaisesti mainittu YTK:n aiemmissa tehtävänasetuksissa. Se mainitaan ensimmäisen kerran selvästi tässä tehtävänasetuksessa.

Kun otetaan huomioon nykyisille tiedekomiteoille ja tulevalle Euroopan elintarvikevirastolle osoitetut vastuualueet tieteellisessä neuvonnassa ja riskinarvioinnissa, YTK:n tehtävän voidaan katsoa olevan seuraavalla tavalla kaksijakoinen:

i) YTK tukee poliittista päätöksentekoa tarjoamalla erilaisia spesifisiä tieteen ja teknologian alan palveluja kaikissa päätöksenteon vaiheissa (politiikan suunnittelu, kehittäminen, täytäntöönpano ja seuranta) ja kaikilla YTK:n kompetenssialueilla. Tämä käsittää seuraavat osatekijät:

- luotettava tieteellinen ja tekninen tuki poliittisissa kysymyksissä – sekä reagoitaessa jo tapahtuneeseen että ennakoitaessa tulevaa
- jatkuva tieteellinen ja tekninen tuki politiikan täytäntöönpanolle ja seurannalle
- tutkimustyö, joka voi olla perustutkimusta (esim. aktinidit, analyyttinen kemia tai toksikologia) tai välittömämmin käytännön tarpeisiin liittyvää tutkimusta (esim. politiikan täytäntöönpanon ja tiedekomiteoiden tueksi tehtävää tutkimusta), joka vaatii korkeatasoista teknistä osaamista
- perusteellinen tietämys tarkasteltavista tieteellisistä ja teknologisista kysymyksistä ja kyky seurata niiden kehitystä ja pysyä sen rinnalla
- kyky arvioida epävarmuustekijöitä ja riskejä, yhdistää tieteellinen tulosaineisto muuhun relevanttiin tietoon ja tarjota tämä tieto asiakkaille käyttökelpoisessa muodossa
- kyky reagoida joustavasti odottamattomiin tarpeisiin erityisesti kriisitilanteissa (esim. ydinmateriaalien laitton kauppa, BSE tai dioksiinikriisi) esim. analyysi- ja osoittamismenetelmien kehittämiseksi, tarkentamiseksi ja validoimiseksi. Tämä edellyttää tieteellistä osaamista useilla nopeasti kehittyvillä erityisaloilla (jotta voitaisiin reagoida erityyppisiin tilanteisiin) ja myös sitä, että organisaatio (ja talousarvio) voidaan tarvittaessa nopeasti mukauttaa odottamattomiin ja kiireellisiin tarpeisiin.

¹ 25. tammikuuta 1999 tehtyjen neuvoston päätösten 1999/174/EY ja 1999/176/EURATOM liite 2 (EYVL L 64, 12.3.1999).

ii) **YTK edistää EU:n tieteellisten referenssijärjestelmien kehittämistä ja käyttöä poliittisen päätöksenteon tueksi.**

Kuten eurooppalaista tutkimusaluetta koskevassa komission tiedonannossa² mainitaan, tieteellisten ja teknologisten referenssijärjestelmien tavoitteena on tarjota validoitu tietämyspohja, jota EU:n politiikka ja toiminta tarvitsee tuekseen. YTK osallistuu tähän työhön toimimalla verkoissa osaamisaloillaan (joita ovat esim. ydinmateriaalivalvonta, geneettisesti muunnettujen organismien osoittaminen ja jäljitettävyyden, kemikaalien toksisuus, ilmanlaatu jne.). Alasta ja tieteellisistä ja teknologisista erityiskysymyksistä riippuen YTK:n tehtävä voi vaihdella "pohjustustehtävistä" – eli edellytysten luomisesta kysymysten määrittelylle, keskustelun organisoinnille sekä koko tiede- ja teknologiayhteisön työlle – tutkimusmenetelmien ja -tulosten validointiin. Kohdennettujen erityistoimien avulla se voi myös tukea jäsen ehdokasmaita yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanossa avustamalla sopivien tieteellisten ja teknisten välineiden ja menetelmien käyttöönotossa, antamalla koulutusta ja ottamalla tutkimusorganisaatioita mukaan alan verkkoihin.

3 Toimintojen kohdistaminen ja keskittäminen

3.1 YTK:n resurssit ovat rajalliset, eikä sillä voi olla asiantuntemusta kaikilla tieteen ja teknologian aloilla. Se ei edes pyri tähän, sillä toiminta tarvitsee kriittisen massan ollakseen uskottavaa ja tehokasta. YTK aikookin keskittää toimintaansa tärkeimmille osaamisalueilleen ja näitä tukeviin horisontaalisiin erityistoimiin, kuten uutta puiteohjelmaa koskevassa komission ehdotuksessa³ esitetään. YTK:n toiminnan lähtökohtina ovat Euroopan kansalaisten turvallisuuteen liittyvät kysymykset, joilla on merkitystä poliittisen päätöksenteon kannalta.

YTK:n toiminnan **kolme osaamispilaria**, jotka vastaavat YTK:n osaamisaloja ja keskeisiä poliittisia teemoja ja joiden ympärille sen rakennemuutos keskittyy, ovat seuraavat:

- elintarvikkeet, kemikaalit ja terveys
- ympäristö ja kestävä kehitys
- ydinturvallisuus ja ydinmateriaalivalvonta.

Näitä pilareita tuetaan ja täydennetään **erityyppisellä horisontaalisella osaamisella**. Näinä horisontaalisina toimina mm. valmistetaan vertailumateriaaleja, suoritetaan vertailumittauksia ja kehitetään riskinhallinkeinoja, joiden avulla voidaan parantaa kansalaisten turvaa ja yleistä turvallisuutta, mm. petostentorjuntaa. Teknologian tulevaisuudentutkimus keskitetään tällä alalla toimiviin kansallisten instituuttien verkkoihin, mikä mahdollistaa synergian ja mittakaavaedut.

YTK:n tulisi ryhtyä näiden alojen ulkopuolisiin toimiin vain sen tunnustetuilla osaamisaloilla sopimalla tästä asiakkaidensa kanssa ja käytettävissä olevan budjetin rajoissa. YTK:n toiminnalle on tällöin myös oltava selkeä tarve ja sen on oltava tarpeeksi laajaa, jotta voidaan saavuttaa osaamisen kriittinen massa ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

² KOM(2000) 6.

³ KOM(2000) 94.

3.2 YTK:n koko toiminta perustuu vahvaan tieteelliseen pohjaan, joka on varmistettava, jotta poliittiselle päätöksenteolle tarjottava tuki olisi uskottavaa ja luotettavaa ja jotta päätöksentekijät hyväksyisivät sen. Tämä tieteellinen pohja tulee pitää säännöllisesti ajan tasalla, ja sitä tulisi laajentaa eturintaman tutkimuksella, sitä pitäisi verrata muiden tutkimuslaitosten osaamiseen osallistumalla tarjouspyyntöihin, suorittamalla töitä kolmansille osapuolille ja toteuttamalla teknologiansiirtoa ja sitä pitäisi levittää verkottamalla YTK kansallisten tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen kanssa.

3.3 Tiedonannossa *Komission toiminnan sovittaminen yhteen henkilöstöresurssien kanssa – Keinot tavoitteiden saavuttamiseen*⁴ komissio esitti, että YTK voisi keskittää toimintaansa joko lakkauttamalla yhden tutkimuslaitoksen tai supistamalla toimintaa useammassa laitoksissa, mistä olisi tuloksena 200 toimen poisto. Lisäksi komissio mainitsi, että joitain YTK:n ensisijaisia toimintoja on tarpeen vahvistaa. Lopullisena ehdotuksena on, että YTK:n henkilöstötaulukosta poistetaan 175 tointa.

YTK:n tämänhetkisestä toiminnasta on tehty arviointi ja kartoitus, jotta voitaisiin yksilöidä aloja, joilla toimintoja voidaan jäsentää ja keskittää. Pettenissä toimivan Kehittyneiden materiaalien tutkimuslaitoksen toimintaa analysoitiin yksityiskohtaisesti, ja analyysissä tuotiin esiin realistisia mahdollisuuksia jäsentää ja keskittää toimintoja.

Tämän jälkeen kartoitettiin ja analysoitiin samalla tavalla myös muiden YTK:n tutkimuslaitoksen (tieteellinen ja hallinnollinen) toiminta. Tätä varten perustettiin erityisryhmä, johon osallistui ulkopuolisia asiantuntijoita. Arviointiperusteisiin kuuluivat Euroopan tason toiminnasta saatava lisäarvo, poliittinen merkitys komission strategian 2000-2005⁵ kannalta, asiakaslähtöisyys, tieteellinen laadukkuus, verkottuminen ja hallinnon tehokkuus (esim. priorisointi-, resurssienjako- ja seurantamenetelmät).

Tämän analyysin välivaiheen tuloksena on, että ehdotettu 175 toimen vähennys suunnitellaan sisällytettävän vuoden 2002 alustavaan talousarvioesitykseen.

4 Yhteyksien vahvistaminen käyttäjiin

4.1 Komission yksikkönä YTK:lla on seuraavat keskeiset sidosryhmät ja käyttäjät:

- **Strategisella tasolla tärkeimmät sidosryhmät ovat neuvosto ja Euroopan parlamentti**, jotka päättävät puiteohjelmasta ja vahvistavat budjetin. Ne hyväksyvät erityisohjelmat ja niihin osoitetun rahoituksen. YTK:n pitäisi viime kädessä saada ne vakuuttuneiksi siitä, että se palvelee Euroopan unionia hyvin ja tarjoaa vastinetta rahalle. Tässä yhteydessä YTK:n **hallintoneuvosto**, joka neuvoo komissiota YTK:n hallinnosta ja sen työn tieteellisestä laadusta, tarjoaa myös viestintäkanavan jäsenvaltioihin, assosioituneisiin maihin ja jäsen ehdokasmaihin päin.
- **Tältä pohjalta YTK:n palvelujen ensisijaisina käyttäjinä ovat komission yksiköt**. Ne hyväksyvät monivuotiset työohjelmat yksiköiden välisissä neuvotteluissa, jotka edeltävät komission virallista hyväksyntää.

⁴ SEC(2000) 2000, s. 3.

⁵ KOM(2000) 154 lopullinen: Strategiset tavoitteet vuosina 2000-2005 "Uuden Euroopan hahmotteleminen".

- Laajempaan käyttäjäyhteisöön kuuluvat kansainväliset kumppanit ja organisaatiot, joita ovat WHO, IAEA ja BIPM sekä YTK:n tutkimustuloksia ja palveluja käyttävät eurooppalaiset virastot ja elimet (EEA, EMRA, CEN)⁶. YTK:n palveluja ja tutkimustuloksia käyttävät erityisesti **kansainväliset ja kansalliset sääntelyviranomaiset**, ja eurooppalaisen sääntelyn ja kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanolle tarjottava tuki onkin YTK:n toiminnan eräänä kulmakivenä. Myös jäsenehdokasmaat ovat tärkeitä YTK:n palvelujen käyttäjiä. Yhteistyössä asianomaisten pääosastojen kanssa pitäisikin ryhtyä laajempiin toimiin, jotta ehdokasmaat integroitaisiin mahdollisimmin laajasti niihin YTK:n toimiin, jotka liittyvät yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoon ja sen seurantaan.

YTK:n tehtävän toteuttamisen johtavana periaatteena tulee olla käyttäjävaatimusten täyttäminen.

4.2 Sen jälkeen kun YTK:n uusi tehtävänasetus hyväksyttiin vuonna 1999, YTK on tiivistänyt vuoropuhelua asiakaspääosastojen ja -yksiköiden kanssa. YTK:n yhteyksien vahvistamisessa ja virallistamisessa sen tärkeimpien asiakkaiden kanssa on jo edistytty merkittävästi (monivuotisten työohjelmien hyväksyntä komission päätöksellä, vuosittaiset työryhmätapaamiset tärkeimpien asiakaspääosastojen kanssa, aiesopimukset ja hallinnolliset järjestelyt⁷, käyttäjäryhmät, hankkeiden ohjauskomiteat, kahdenväliset kontaktit, tuki Euroopan parlamentille jne.).

Komissio päätti 22. tammikuuta 2001 perustaa **yksiköidenvälisen työryhmän** vahvistaakseen asiakkaiden ja toimeksisaajan välisiä suhteita. Siihen kuuluvat YTK:n palveluja käyttävien pääosastojen pääjohtajat, ja sen puheenjohtajana toimii YTK:n pääjohtaja. Sen tehtävänä on mm. toimia välittäjänä ja painopisteiden asettajana osoitettaessa varoja toimintaan, joka liittyy välittömästi politiikkaan. Tämä tapahtuu puiteohjelman ja erityisohjelmien talousarvioiden sekä muiden budjettirajoitteiden puitteissa. Työryhmä antaa lausunnon YTK:n monivuotisista ja vuosittaisista työohjelmista ottaen huomioon komission vuosittaisen strategisen ohjelman ja ehdottaa tarvittaessa muutoksia painopisteisiin sekä uusia toimia erityisohjelman puitteissa.

Vahvistettaessa YTK:n työohjelmaa otetaan myös asianmukaisesti huomioon, että YTK:lla on oltava johdonmukaiset tieteelliset ohjelmat ja pitkän aikavälin tieteelliset voimavarat.

4.3 Lisäksi komissio aikoo luoda **aiempaa vahvemmat yhteydet YTK:n ja Euroopan parlamentin välille** ja käynnistää tätä varten pääsihteeristöjen välityksellä erityisen kokousohjelman. Kokoukset järjestetään niiden valiokuntien kanssa, joiden työ liittyy erityisen läheisesti YTK:n toimintaan.

4.4 Komissio aikoo tarkastella myös muita keinoja asiakaslähtöisyyden lisäämiseksi. Näihin kuuluvat esim. seuraavat keinot:

⁶ WHO = Maailman terveysjärjestö; IAEA = Kansainvälinen atomienergiajärjestö; BIPM = Kansainvälinen paino- ja mittayksiköiden toimisto; EEA = Euroopan ympäristökeskus; EMEA = Euroopan lääkearviointivirasto; CEN = Euroopan standardointikomitea.

⁷ Joukko aiesopimuksia ja hallinnollisiin järjestelyihin liittyviä sopimuksia, joissa yksilöidään tarpeet, suoritteet ja seurantaprosessit, on jo allekirjoitettu useiden komission pääosastojen (5. puiteohjelman yhteydessä esim. ympäristöpääosaston, yritystoiminnan pääosaston, koulutuksen ja kulttuurin pääosaston sekä liikenteen ja energian pääosaston) ja ulkopuolisten Euroopan tasolla toimivien kumppaneiden (EEA:n, EMEA:n ja CEN:in) kanssa. Harkinnassa ovat sopimukset ulkosuhteiden pääosaston, terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosaston ja Euroopan unionin petostentorjuntaviraston kanssa.

- **Tiiviimmät yhteydet kansallisiin sääntelyviranomaisiin ja/tai lainvalvontaelimiin:** useille YTK:n menestyksekkäille hankkeille on yhteistä eurooppalaisiin sääntelyelimiin luodut vahvat yhteydet, joiden avulla luodaan verkko seuraavien kolmen eri tahon välille⁸: YTK omissa tieteen ja teknologian alan verkkoissaan; asianomainen komission pääosasto, joka vastaa lainsäädännön laatimisesta ja sen täytäntöönpanon valvonnasta; jäsenvaltioiden ja jäsenehdokasmaiden toimivaltaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on panna lainsäädäntö täytäntöön ja seurata sen soveltamista. YTK auttaa näitä tahoja saavuttamaan aiotut tavoitteet, jotka ovat laadukas lainsäädäntö, sen tehokas täytäntöönpano ja sen soveltamisen ongelmaton ja toimiva valvonta.
- **Aiempaa suurempi joustavuus:** YTK:n tulisi osaamisaloillaan kyetä myös nopeasti reagoimaan odottamattomiin tarpeisiin erityisesti kriisitilanteessa. Sen ohjelma tulisikin suunnitella siten, että siinä otetaan huomioon tällaiset odottamattomat tarpeet. Tätä varten voisi olla olemassa varoja budjetissa, ja lisäksi pitäisi kehittää mekanismeja, joiden avulla voidaan nopeasti koota yhteen tarvittavat henkilö- ja tieteelliset resurssit kumppaniorganisaatioista.
- **Aktiivinen apu asiakaspääosastoille niiden tarpeiden määrittelyssä.** YTK voisi osaamisaloillaan aktiivisesti kiinnittää pääosastojen huomion niihin seurauksiin, joita tieteen ja tekniikan kehityksestä aiheutuu niiden oman politiikan aloilla, ja edistää näin uusien tieteen ja teknologian alan käsitteiden, kysymysten ja tekniikkojen huomioonottoa päätöksenteossa jo varhaisessa vaiheessa. Tämän prosessin tueksi aiotaan edistää **YTK:n henkilöstön siirtoa väliaikaisesti politiikasta vastaaviin komission yksiköihin**. Tietty joukko YTK:n henkilöstöä viettäisi tietyn ajan (esim. 6–9 kk) työskentelemällä YTK:n palveluja käyttävissä pääosastoissa.

5 Tieteellinen huippuosaaminen ja laadunhallinta

On huolehdittava tarkasti siitä, että keskeisiä sidosryhmiä ja jäsenvaltioiden viranomaisia informoidaan säännöllisesti YTK:n tehtävistä, sen tuomasta lisäarvosta ja sen saavuttamista tuloksista. YTK:n palveluille on oltava tarvetta ja niiden on tuotava lisäarvoa, mutta tämä ei yksin riitä. Jotta YTK:n palvelut hyväksyttäisiin, niiden on perustuttava tieteelliseen ja tekniseen huippuosaamiseen. Tämän vuoksi YTK:n on haettava tunnustusta vertaisryhmiltään esim. verkottumalla alan parhaiden laitosten kanssa, julkaisemalla sekä osallistumalla korkean tason konferensseihin. Sen on myös tehostettava tiedotusta toimistaan ja tuloksistaan poliittisille päätöksentekijöille ja suurelle yleisölle.

YTK:n toimintaa on selkeästi tarpeen arvioida ja verrata säännöllisesti muihin tutkimuslaitoksiin. Tässä työssä on hyödynnettävä sellaisia ulkopuolisia asiantuntijoita, jotka tunnustetaan kansainvälisesti huippututkijoiksi YTK:n osaamisaloilla. Tähän käytettävä mekanismi aiotaan määritellä läheisessä yhteistyössä hallintoneuvoston kanssa. Siinä on otettava huomioon, että YTK:n eri toimet edellyttävät eritasoista tieteellistä asiantuntemusta (esim. direktiivien täytäntöönpanolle annettava tuki, joka on merkittävä osa YTK:n työtä,

⁸ Esimerkkejä hankkeista, joissa tällaisia kolmenvälisiä yhteyksiä sovelletaan:
 Suuronnettomuuksien riskejä tutkiva toimisto MAHB
 Ilma-alusten vaaratilanteiden ilmoitusjärjestelmien eurooppalainen koordinoitikeskus ECCAIRS
 Maanviljelyn seuranta kaukokartoituksen avulla (MARS)
 Euroopan ympäristön pilaantumisen kokonaisvaltaisen ehkäisemisen ja vähentämisen toimisto EIPPC
 Euroopan kemikaalivirasto ECB.

käsitteä usein vain pienimuotoista tutkimusta, mutta edellyttää perusteellista tietämystä aiheesta ja korkeatasoista teknistä osaamista; siksi sen laatu voi olla tarpeen arvioida erityisten kriteerien mukaisesti).

Lisäksi YTK aikoo jatkaa laajan hallinnonparantamisohjelmansa toteuttamista. Ohjelma pantiin alulle ottamalla käyttöön laatujohtaminen (Total Quality Management), vahvistettu projektijohtaminen ja hankelähtöinen budjetointi. Keskeisiä suoritusindikaattoreja seurataan jatkuvasti YTK:n tuotoksen arvioimiseksi. Näihin kuuluvat asiakasmielipiteet neuvonnan nopeudesta ja hyödyllisyydestä sekä sen sisältämän tieteellisen informaation laadusta. YTK aikoo lisätä sellaisten palvelujen määrää, joiden laatua valvotaan kansainvälisesti tunnustettujen standardien (esim. hyvät laboratoriokäytännöt tai ISO-standardit) mukaisella akkreditoinnilla. Tutkimuksen ja palvelun laatu ja niistä saatava vastine rahalle arvioidaan markkinaehdoin eli kilpailuttamalla toimintoja epäsuorille toimille suunnatun rahoituksen ja ulkopuolisten sopimusten saamiseksi.

6 Verkottuminen ja yhteistyö

YTK:n tehtävänasetuksen mukaan sen työ tukeutuu laajaan verkottumiseen jäsenvaltioiden julkisen ja yksityisen sektorin instituutioiden kanssa. Eurooppalaisen tutkimusalueen yleisten päämäärien mukaisesti ja tukeakseen Euroopan päätöksentekijöiden mahdollisuuksia käyttää parasta tietämyspohjaa YTK aikoo järjestelmällisesti lisätä jäsenvaltioiden ja jäsenehdokasmaiden tutkimus- ja sääntelyelinten mukanaoloa työnsä kehittämisessä ja toteuttamisessa. Sen on edelleen kehitettävä kykyään osallistua verkkoihin sekä perustaa, edistää ja/tai hallinnoida niitä. Tämä kyky on ratkaiseva tekijä YTK:n tulevan kehityksen kannalta. Aktiivinen verkottuminen tieteellisten ja muiden organisaatioiden kanssa on yksi niistä kriteereistä, joiden perusteella YTK:n hankkeet valitaan ja arvioidaan uudessa puiteohjelmassa.

Verkkojen tarkoituksena on tarjota sekä erityisiä palveluja (varhaisvaroitusjärjestelmät; ennakointi; nopea reagointi; tietämyksen validointi ja integrointi; yhteydet sidosryhmiin ja päätöksentekijöihin) että tuotteita (esim. yhdenmukaistetut tietokannat, yhteiset standardit, validoidut osoittamismenetelmät jne.).

Verkoissa YTK tekee yhteistyötä useiden erilaisten kumppaneiden, kuten osaamiskeskusten, yritysten ja sääntelyviranomaisten kanssa. Se pyrkii osallistumaan epäsuoriin toimiin puiteohjelmassa, mikä on perinteisesti auttanut kumppanuussuhteiden luomisessa muihin tieteellisiin organisaatioihin ja YTK:n osaamisen vertailuanalyysissä. Lisäksi YTK tekee yhteistyötä valittujen kansainvälisten kumppaneiden kanssa, jos tämä on tarpeen sen tehtävän täyttämiseksi. Tällöin kiinnitetään erityistä huomiota jäsenehdokasmaiden sisällyttämiseen verkkoihin.

7 Tutkijavoimavarojen kehittäminen ja liikkuvuus

Tällä alalla aiotaan kehittää keskipitkän tai pitkän aikavälin strategia, joka liittyy YTK:n työohjelmaan ja jossa huolehditaan sekä toiminnan joustavuudesta että jatkuvuudesta. Tarkoituksena on laatia kattava keskipitkän aikavälin toimintasuunnitelma osaamisen kehittämiseksi, ja tiedonhallintaa ja koulutusta aiotaan kehittää pidemmälle.

Osana eurooppalaista tutkimusaluetta YTK:n aikoo tarjota tutkijankoulutusta nuorille tutkijoille (myös jäsenehdokasmaista). Tavoitteena on houkutella YTK:hon jatkuvasti nuoria

ja dynaamisia tutkijoita, mikä alati uudistaisi sen älyllistä elinvoimaa. YTK voi tarjota tutkijankoulutusohjelmassaan mahdollisuuden tieteidenväliseen tutkimukseen kansainvälisessä ympäristössä siten, että tutkijat voivat hyödyntää ensiluokkaista infrastruktuuria ja joitain ainutlaatuisia laitteistoja, toimia eturivin tutkimushankkeissa ja hyötyä verkottumismahdollisuuksista. Koulutus toteutetaan yhteistyönä Euroopan yhteisön ja kansallisten liikkuvuusohjelmien kanssa.

Lisäksi aiotaan edistää aktiivisesti henkilöstön liikkuvuutta ja vaihtoa YTK:n ja kansallisten instituuttien välillä hyödyntämällä paremmin kaikkia jo käytössä olevien järjestelyjä (esim. tutkijankoulutusapurahoja ja järjestelmiä, joiden avulla kansalliset asiantuntijat voivat työskennellä tilapäisesti komissiossa ja tutkijat toimia vierailevina tutkijoina YTK:ssa). YTK aikoo nykyisen budjetin puitteissa esim. vähintään kaksinkertaistaa kansallisten asiantuntijoiden määrän seuraavien kahden vuoden kuluessa sekä edistää tietoisuutta käytössä olevista välineistä (esim. Internet-sivut, tiedostuspäivät, verkkokumppaneille suunnatut esittelyt).

Meneillään olevaan komission hallinnonuudistukseen kuuluu tutkimushenkilöstöpolitiikan uudelleentarkastelu, jossa kiinnitetään tarkasti huomiota toimenpiteisiin, joilla liikkuvuutta ja YTK:n henkilöstöhallinnon joustavuutta voidaan lisätä. Erityisesti aiotaan tarkastella mahdollisuutta siirtää väliaikaisia toimenhaltijoita tilapäisesti kansallisiin tutkimusorganisaatioihin, mikä nykyisten sääntöjen mukaan ei ole mahdollista.

8 Päätelmät

Ehdotettujen suuntaviivojen tarkoituksena on vahvistaa YTK:ta ja luoda sille edellytykset tukea onnistuneesti eurooppalaista tutkimusaluetta. Suunnitellut uudet järjestelyt (yksiköidenvälinen ryhmä, yhteyksien vahvistaminen parlamenttiin, henkilöstön liikkuvuus jne.) otetaan käyttöön asteittain ja kokeiluluonteisesti. Järjestelyistä saadut kokemukset arvioidaan viidennen puiteohjelman lopussa, jolloin järjestelyt joko vahvistetaan tai niitä muutetaan kokemuksen perusteella.